

onen pojem příliš úzce, nepomýšleje na kupitele, jenž má být teprve získán pro známku chráněné zboží. Výtku ta je neoprávněna. Dlužno především poukázat na to, že rozsudek se co do výkladu pojmu »obyčejného kupitele« neobmezuje na to, co shora již uvedeno, nýbrž že i na několika dalších ještě místech zřetelně z něho lze vyčísti, kterými právními náhledy byl soud nalézací veden; náhledy ty jsou správné. Rozsudek neopomenul dbáti toho, co je pro obojí označení zboží příznačným, jaký je význam shledaných podobností v poměru k celkovému dojmu, a že obyčejný kupitel nevynakládá zvláštní pozornosti. Že při tom nebral zřetele na kupitele, »který má být teprve akvirován«, je rovněž správné. Neboť, buď jde o kupitele, který, třeba sám zboží, opatřeného chráněnou známkou z vlastního názoru ještě neznal, kupuje, po případě koupiti chce podle představy jinak, na příklad popisem mu zprostředkované; kupitel takový spadá úplně do skupiny, na kterou rozsudek pomýšlí. Anebo jde o kupitele, jenž nemá ani matně představy o tom, jak vypadá nebo zní chráněná známka, nebo snad ani neví o její existenci. Kupitel takový však není měřítkem, jímž se posuzuje šálivost označení zboží; jeť protějškem opačného extrému, kupitele odborníka, vynakládajícího pozornost mimořádnou; na žádného z nich nelze bráti zřetele.

Čís. 1949.

Úplatkářství (zákon ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n.).

Pro pojem »nepatrný prospěch« (§ 2 odst. druhý zákona) rozhodují okolnosti daného případu, pokleslá hodnota peněz a drahotní poměry; spadají sem i dary, převyšující svou hodnotou zpropitné.

Ustanovení §u 9 zákona nelze rozšiřovati i na případy, kdy byl majetkový prospěch jen nabídnut nebo žádán.

Podplacením veřejného činitele, by neoznámil politickému úřadu přestoupení zákazu čepovati lihoviny při taneční zábavě (§ 3 odst. třetí zákona ze dne 17. února 1922, čís. 86 sb. z. a n.) byl dotčen důležitý veřejný zájem.

Zákon o úplatkářství nevylučuje povolení podmíněného odsouzení z důvodu veřejného zájmu.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1925, Zm II 26/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 4. prosince 1924, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle §u 2 odstavce druhý zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., pokud se týče, pokud jím obžalovaný byl uznán vinným toliko tímto přestupkem a nikoliv přečinem podle prvního odstavce téhož §u a nebylo uznáno na propadnutí poskytnutého majetkového prospěchu 50 Kč ve prospěch státu, vyhověl však odvolání obžalovaného z výroku o nepřiznání podmíněného odsouzení a povolil mu podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou dvou let.

Důvody:

I. Ku zmateční stížnosti státního zastupitelství. Rozsudek netrpí vytýkaným právním omylem. Na rozdíl od obžaloby postavil se nalézací soud na stanovisko, že 20 Kč, pokud se týče 50 Kč, jež obžalovaný nabídl četnickému strážmistru za to, by ho neudával, že při taneční zábavě podával hostům slivovici, jest prospěchem jen nepatrným ve smyslu Šu 2 odstavec druhý zákona a nikoli prospěchem, zakládajícím skutkovou podstatu přečinu podle odstavce prvního citovaného Šu. Náhled svůj odůvodnil poukazem na znehodnocenou dosud měnu a pak ohledem na to, že nabízený dar jest u porovnání s pravidelným platem četnického strážmistra pouze $\frac{1}{20}$ jeho měsíčního platu. Proti této argumentaci nelze činiti důvodných námitek, uváží-li se zejména, že příjmy četnických strážmistrů neomezují se výhradně na pevný měsíční plat. Ani ve zprávě výboru ústavně právního, k níž stížnost poukazuje, nelze nalézt opory pro stanovisko zmateční stížnosti. Ve zprávě té se praví, že vládní návrh pojal skutkovou podstatu přestupku o úplatkářství příliš úzce, poněvadž »by byly postiženy dokonce i zpropitné a všeliké jiné nepatrné služby a dary, které jsou již tak obvyklými, že nikdo nad jich poskytováním se nepozastavuje.« V důsledku toho navrhl ústavně právní výbor, »aby takový nepatrný prospěch poskytovaný u příležitosti úředních úkonů nebyl vůbec trestným, leč by úřední úkon nebo opomenutí přes nepatrnost prospěchu dotkl se důležitého zájmu veřejného.« Z této zprávy neplyne závěr stížnosti, že zákon, mluvící o prospěchu nepatrném, má zřejmě na mysli toliko zpropitné a jiné nepatrné služby a dary, které jsou již tak obvyklými, že nikdo nad jich poskytováním se nepozastavuje. Naopak vychází z ní úsudkem z opaku, že bylo zamýšleno pod »nepatrný prospěch« pojmouti i takové dary, které převyšují sice svou hodnotou zpropitné atd., které však přes to vzhledem k okolnostem případu nepřekročí hranice »prospěchu nepatrného«. Proto přes zřejmou tendenci zákona, stíhati podplácení přísněji, než tomu bylo podle dosavadního práva, nelze »nepatrný prospěch« omezovati jen na zpropitné neb nepatrné služby a dary rázu shora míněného, nýbrž dlužno, ježto zákon pojem nepatrného prospěchu blíže nevysvětlil, uvažovati podle okolností daného případu a zejména s ohledem na pokleslou hodnotu peněz, drahotní a ostatní poměry, zda jde o prospěch nepatrný, či nikoli. S hlediska tohoto posuzován není prospěch, obžalovaným četnickému strážmistru nabízený, skutečně takovým, že by již pro svou výši odůvodňoval podřadění pod přísnější sankci prvního odstavce Šu 2 zákona.

Vůči tomu, co uvedeno, stává se bezpředmětným důvod zmatečnosti podle čis. 5 Šu 281 tr. ř., jež stížnost uplatňuje z té příčiny, že soud tvrdí v rozsudku, že nabízený dar činí toliko dvacetinu pravidelného měsíčního platu četnického strážmistra, neuvádí však v rozsudku, jaké platy má na mysli. Neboť i při služném, jež stížnost uvádí (894 Kč 40 h hrubý příjem měsíční a 821 Kč 84 h čistý), přihlíží-li se k příjmům vedlejším, jest výrok nalézacího soudu správným. Ani důvod zmatečnosti čis. 10 Šu 281 tr. ř. není proto dán. Totéž platí i ohledně důvodu čis. 11 Šu 281 tr. ř. Stížnost spatřuje jej v tom, že první soud nevyslovil ve smyslu Šu 9 zákona o úplatkářství propadnutí nabízeného daru. Zákon

užívá sice výrazu, byl-li »poskytnut« majetkový prospěch, ale výraz tento zahrnuje prý v sobě též případy, kdy byl majetkový prospěch jen nabídnut nebo slíben, a bylo slovo »poskytnut« voleno jen k vůli stručnosti jako širší, všeobecný pojem. Kromě toho poukazuje stížnost zase na přísnější tendenci zákona o úplatkářství, jímž naproti dosud platnému právu (poslední větě §u 104 a 105 tr. zák.) neměla býti zavedena žádná jiná změna než ta, že majetkový prospěch má propadnouti nikoli ve prospěch chudinských fondů, nýbrž ve prospěch státu. Ale i tu dlužno souhlasiti s náhledem soudu první stolice. Stanově skutkové podstaty jednotlivých trestných činů vypočítává zákon jako způsoby spáchání trestného činu při aktivním podplácení: nabídnouti, slíbiti a poskytnouti prospěch (§ 2, odstavec první a třetí a § 4), při pasivním pak podplácení: žádati prospěch neb dáti si jej sobě nebo jiné osobě slíbiti nebo poskytnouti (§ 3 odstavec první a třetí a § 4). To dokazuje zřejmě, že zákon činí rozdíl mezi těmito jednotlivými pojmy, jak to také jejich rozlišná podstata vyžaduje. Již ta okolnost tedy, že zákon vedle poskytování prospěchu uvádí i jiné způsoby, v jakých se může úplatkářství projevovati, je neklamným dokladem toho, že použil příslušných výrazů s rozmyslem, a že, byť i jednotlivé podstaty kladl co do přičitatelnosti sobě na roveň, přece pojmově je rozlišuje. Když se proto v §u 9 vyslovuje, že majetkový prospěch propadá ve prospěch státu, byl-li p o s k y t n u t, nelze rozšiřovati toto ustanovení i na případy, kdy byl majetkový prospěch jen nabídnut, slíben neb žádán atd., poněvadž takový postup má proti sobě již jasné znění zákona, jež při jeho výkladu je v první řadě směrodatno. Stížnost nemůže se dovolávati s úspěchem ani zrušeného předpisu poslední věty §u 105 tr. zák. Naopak z té okolnosti, že podle tohoto předpisu prohlašoval se za propadlý dar nejen skutečně poskytnutý, nýbrž i nabídnutý, kdežto podle §u 9 nového zákona propadá jen dar poskytnutý, plyne s logickou nutností, že toto omezení oproti dosavadnímu právu je chtěné. Zmateční stížnost státního zastupitelství bylo proto zavrhnouti.

II. Ku zmateční stížnosti obžalovaného. Právnem uznal nalézací soud, že činem obžalovaného byl dotčen důležitý zájem veřejný ve smyslu druhého odstavce §u 2 zákona o úplatkářství. Jisto je, že zákon ze dne 17. února 1922, č. 86 Sb. z. a n. zákazem v třetím odstavci §u 3, podle něhož se přísně zapovídá při tanečních zábavách podávati komukoliv jiné alkoholní nápoje kromě piva a vína, sleduje účel, by se zabránilo zejména hrubému porušování veřejného klidu a pořádku a mnohdy vážnému ohrožování a poškozování bezpečnosti tělesné, k nimž při tanečních zábavách často vedlo požívání silných alkoholních nápojů. Sleduje proto zákon důležitý zájem veřejný a byl v důsledku toho činem obžalovaného, záležejícím v podplácení veřejného činitele, by přestoupení zákona obžalovaným neoznámil příslušnému politickému úřadu, dotčen důležitý zájem veřejný. Namítá-li stížnost, že v tomto případě se jedná o překročení pouhého nařízení politické správy jako živnostenského úřadu, dlužno jí připomenouti, že porušen byl zákon č. 86/1922 ve svém p ř í s n é m zákazu, vyjádřeném v odstavci třetím §u 3. Výtka, že není zjištěno, že obžalovaný podával nápoje osobám v §u 1 uvedeným, totiž nezletilcům do 16., pokud se týče do 18. roku, je bezpodstatnou,

poněvadž jde o případ třetího odstavce Šu 3, jenž přísně zakazuje podávat kromě piva a vína jiné alkoholní nápoje komukoliv. Náleželo proto zavrhnouti i zmateční stížnost obžalovaného jako bezdůvodnou.

Nesprávným jest výrok nalézacího soudu o nepodmíněném odsouzení obžalovaného. Nalézací soud opírá jej výhradně o veřejný zájem, který za dnešních poměrů musí dostatečně býti chráněn proti bující korupci. Tato úvaha však nestačí, aby se obžalovanému podmíněné odsouzení odepřelo. Zákon o úplatkářství na rozdíl od jiných novějších zákonů trestních (na př. zákon na ochranu republiky) neobsahuje ustanovení, že podmíněné odsouzení je vyloučeno, vyžaduje-li veřejný zájem výkon trestu. Jelikož podmíněné odsouzení v tomto případě není podle Šu 2 zákona o podmíněném odsouzení vyloučeno, rozhoduje v otázce povolení podmíněného výkonu trestu jedině všeobecné ustanovení Šu 1 zákona o podmíněném odsouzení, totiž zda jsou tu podstatné okolnosti, odůvodňující naději, že se obžalovaný bez výkonu trestu polepší. V tomto směru jest zjištěno, že obžalovaný nebyl dosud soudně trestán, že se k činu úplně doznal, a že jednal v rozčilení. Na váhu padá také, že mu jeho domovská obec dává dobré vysvědčení, že jest člověkem snaživým, majícím dobrou pověst. Uváží-li se mimo to, že jeho čin jest celkem nepatrného rázu, a že při něm neprojevil takové stinné stránky povahy, jaké by bylo nutno jen výkonem trestu účinně potírati, jsou tu všechny předpoklady pro povolení podmíněného odsouzení.

Čís. 1950.

Pod ustanovení Šu 128 tr. zák. spadá každé za účelem pohlavního ukojení předsevzaté pohlavní zneužití těla dítěte; netřeba zneužití pohlavního údu nebo pohlavním údem; stačí i zneužití jiné části těla k podráždění pachatelovy pohlavní smyslnosti.

Není »reformatio in peius« (§ 293 odstavec třetí tr. ř.), byla-li v novém bezpodmínečném rozsudku vyslovena ztráta práva volebního, ač v zrušeném a podmíněném odsouzení vyslovena nebyla, bylo-li v těchto směrech provedené odvolání státního zastupitelství důvodným.

Při uvažování otázky podmíněného odsouzení ve smyslu Šu 1 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. lze přihlížeti i k dřívějšímu odsouzení, ohledně něhož bylo vysloveno, že se obžalovaný osvědčil.

(Rozh. ze dne 16. dubna 1925, Zm I 77/25.)

N e j v y š š í s o u d jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 17. prosince 1924, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle Šu 128 tr. zák., a zamítl odvolání obžalovaného z výroků o ztrátě práva volebního a nepřiznání podmíněného odkladu výkonu trestu, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nesprávné právní posouzení věci (čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř.) shledává zmateční stížnost v tom, že nalézací soud jednání obžalovaného,